

- Acta Comeniana — *Acta Comeniana. Archiv pro bádání o životě a díle Jana Amose Komenského*. (Continuation of *Archiv* since 1957.)
- Adam-Tannery — *Oeuvres de Descartes*, published by Ch. Adam and P. Tannery; XIII vols. Paris 1897–1913. (Vol. XIII contains *Supplément* and *Vie et oeuvres de Descartes. Etude historique*, by Ch. Adam.)
- Archiv — *Archiv pro bádání o životě a díle Jana Amose Komenského*. (*Acta Comeniana* since 1957.)
- Bohatcová — Mirjam Bohatcová, *J. A. Komenský. Soupis rukopisů*. Prague 1957.
- Brambora — J. Brambora, *Knižní dílo J. A. Komenského*. Prague 1957.
- C.A. — *Continuatio admonitionis fraternae*. See LPW no. 132.
- C.C. — *De rerum humanarum emendatione Consultatio Catholica*. (2 vols.) See LPW no. 186.
- ČČF — *Český časopis filologický*.
- ČČM — *Časopis Českého (Národního) musea*.
- C.E. — *MS Clamores Eliae*.
- CG — *Compendiöses Gelehrtenlexicon*. Leipzig 1715.
- ČMM — *Časopis Matice Moravské*.
- CSEL — *Corpus scriptorum ecclesiasticorum latinorum*. (81 vols.) Vienna 1866–1966.
- E.N.S.I.E. — *Eerste Nederlandse systematisch ingerichte encyclopedie*. (10 vols.) Amsterdam 1946–1952.
- GA — Municipal Archives.
- KB — Royal Library. The Hague.
- KHA — Royal House Archives. The Hague.
- KTHA — Roman-Catholic Theological College. Amsterdam.
- Kvačala I, II — J. Kvačala, *Korrespondence Jana Amosa Komenského*. I. Prague 1897; II. Prague 1902.
- LF — *Listy filologické*.
- LPW — List of published works. See ch. 5. 1, pp. 226–251 in this work.
- MCG — *Monatshefte der Comenius-Gesellschaft*.
- MGP — *Monumenta Germanica paedagogica*.
- Migne PL — J. P. Migne, *Patres latini*. Cursus Patrologiae completus. (221 vols.) Paris 1844–1891.
- MS(S.) — Manuscript(s).
- Nauta — D. Nauta, *Samuel Maresius* (thesis, V. U. Amsterdam). Amsterdam 1936.
- Novák-Hendrich — J. Novák and Jos. Hendrich, *Jan Amos Komenský. Jeho život a spisy*. Prague 1932.
- NNBW — *Nieuw Nederlandsch biografisch woordenboek*. (10 vols.) Leyden 1911–1937.
- ODO — *Opera didactica omnia*². (4 books in 2 vols; in a third vol. *commentationes*.) Prague 1957. See LPW no. 86.
- ODO-c. — *Opera didactica omnia*. 3rd vol. (*commentationes*).
- Patera — J. Patera, *Jana Amosa Komenského korrespondence*. Prague 1892.
- RGG — *Die Religion in Geschichte und Gegenwart*³ (6 vols. and register). Tübingen 1957–1963.

12 / R.G.P.	— <i>Rijks-geschiedkundige publikatiën</i> . Grote serie (Large Series). The Hague. Since 1905.
Thijssen-Schoute	— Caroline Thijssen-Schoute, <i>Nederlands Cartesianisme</i> . Amsterdam 1954.
Turnbull	— G. H. Turnbull, <i>Hartlib, Dury and Comenius</i> . London 1947.
U.B.A.	— University Library, Amsterdam.
U.B.G.	— University Library, Groningen.
U.B.L.	— University Library, Leyden.
U.B.N.	— University Library, Nijmegen.
U.B.U.	— University Library, Utrecht.
Urbánková	— Emma Urbánková, <i>Soupis děl J. A. Komenského v Československých knihovnách, archivech a museích</i> . Prague 1959.
VSJAK	— <i>Veškeré spisy Jana Amosa Komenského</i> . (8 vols.) Brno 1910—1938.
V.U.	— Vrije Universiteit, Amsterdam.
Zibrť	— Č. Zibrť, <i>Bibliografie České historie</i> ² . (vol. V, 2) Prague 1912.
approx.	— approximately
cf.	— compare
ch.	— chapter
col(s).	— column(s)
id.	— ditto
n.	— note
no.	— number
<i>op. cit.</i>	— opus citatum
para(s).	— paragraph(s)
p(p).	— page(s)
ref.	— signature
resp.	— respectively
r°	— recto
s.d.	— sine dato
s.l.	— sine loco
seq(q).	— sequens(sequentes)
s.v.	— sub voce
vol(s).	— volume(s)
v°.	— verso